

VODNOSKUPNARSKI POSEGI V STRUGI REKE DRAVE

Simona Kaligarič, Zavod RS za varstvo narave, OE Maribor

Reka Drava s poplavnim območjem je kot območje Natura 2000 opredeljena po obeh direktivah.

Za ohranitev vrst in habitatnih tipov struge je ključen poplavni režim in naravni hidromorfološki procesi, ki oblikujejo habitate – npr. bočna erozija, prenašanje in odlaganje proda, visoka gola prodišča.

Zaradi rabe vode za obratovanje hidroelektrarn je hidrološki režim Drave bistveno spremenjen. Na delu dolvodno od Maribora teče v strugi le ekološko sprejemljiv pretok, večina vode pa po hidroenergetskih kanalih. Ekološko sprejemljiv pretok znaša 20m³/s poleti in 10m³/s pozimi, dolvodno od Ptuja pa še manj. Po HE kanalu teče cca 240m³/s.

Posledica odvzema vode iz struge in verige jezov so predvsem:

- Hitrejše zaraščanje struge in prodišč, predvsem nizkih delov, ki so bolj pogosto omočeni
- Spremenjena prodonosnost (zaradi jezov ni dotoka plavin, prod se premešča le znotraj delov struge med jezovi)
- Spremenjeni erozijski procesi in poglobljanje struge

V strugi Drave se izvajajo različna vodnogospodarska dela, s katerimi naj bi se zagotovila pretočnost struge in preprečili s stališča vodnega gospodarstva neželeni procesi.

ZNIŽEVANJE IN ODSTRANJEVANJE PRODIŠČ

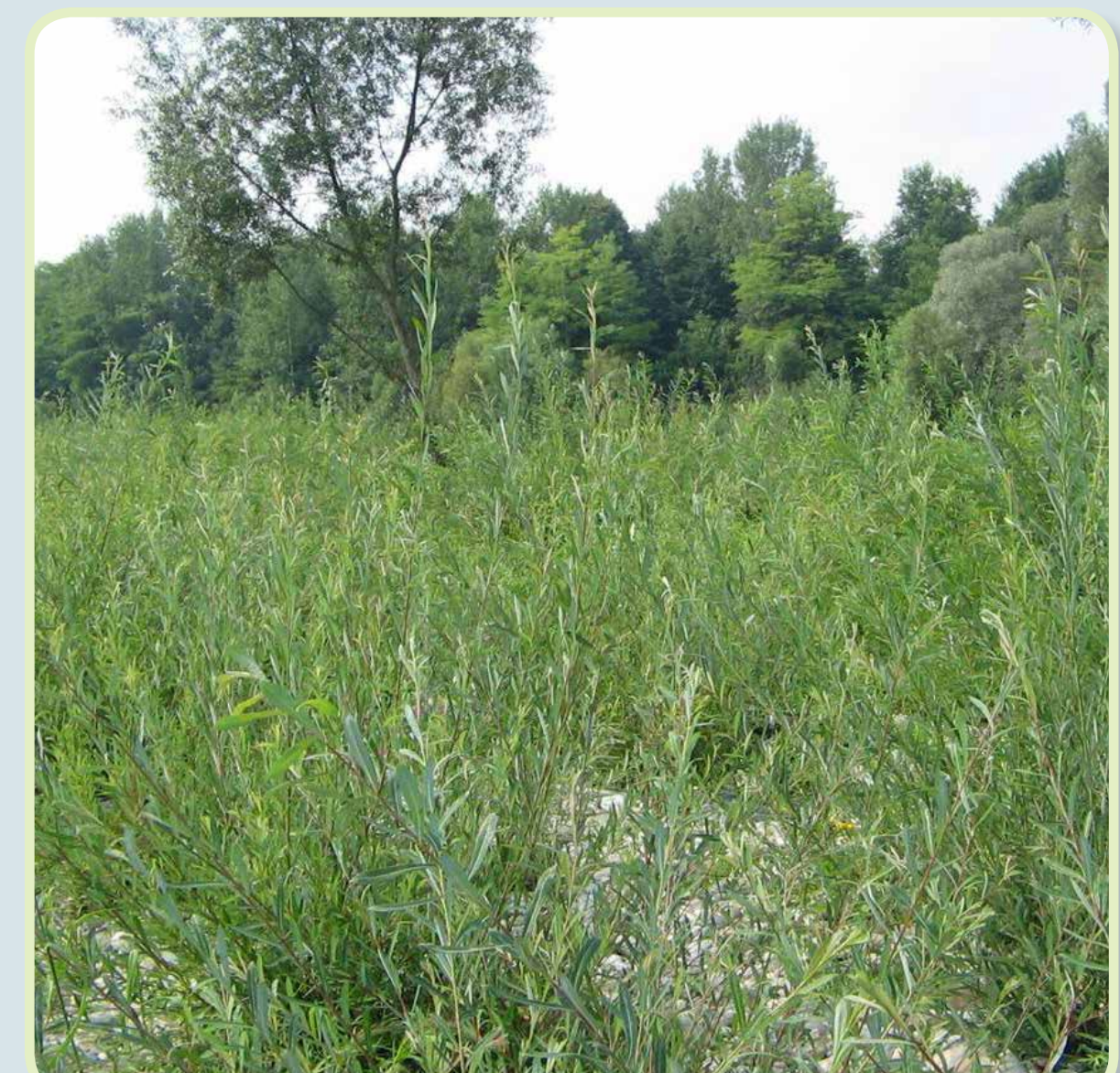
Posledica je hitro zaraščanje z lesno vegetacijo, kar zmanjša pretočnost, hkrati pa takšno prodišče ni več primeren gnezditveni habitat. Odstranjevanje visokih prodišč bistveno zmanjša velikost habitata nekaterih vrst.

PREPREČEVANJE BOČNE EROZIJE IN STABILIZACIJA BREŽIN

Posledica stabilizacije brežin je zmanjšana možnost obnavljanja mikrohabitata v strugi, s tem pa izginejo habitati številnih vodnih vrst. Hkrati se s takšnim posegom uniči habitat vodomca in drugih vrst, ki naseljujejo odprte stene.

RIPANJE, ODSTRANJEVANJE ZARASTI Z OHRANITVIJO ŠTOROV

Posledica odstranjevanja zarasti z ohranitvijo štorov je, da se iz puščenih štorov hitro razvije bujno grmasto rastje. Z ripanjem se štore in korenine odstranijo, vendar se zaradi premešanja drobnejših delcev in mulja ustvari »rodovitna njiva«, ki se takoj začne zaraščati. Z zaraščanjem se ponovno zmanjša pretočnost, hkrati pa takšno prodišče ni več primeren habitat za npr. nekatere gnezdilke.